

Tampereen **20** *Vuotta*
KAUPUNKISEUTU

SEUDULLISEN SINI-VIHERSTRATEGIAN 2. VAIHEEN OHJAUS

Masto 1.4.2026

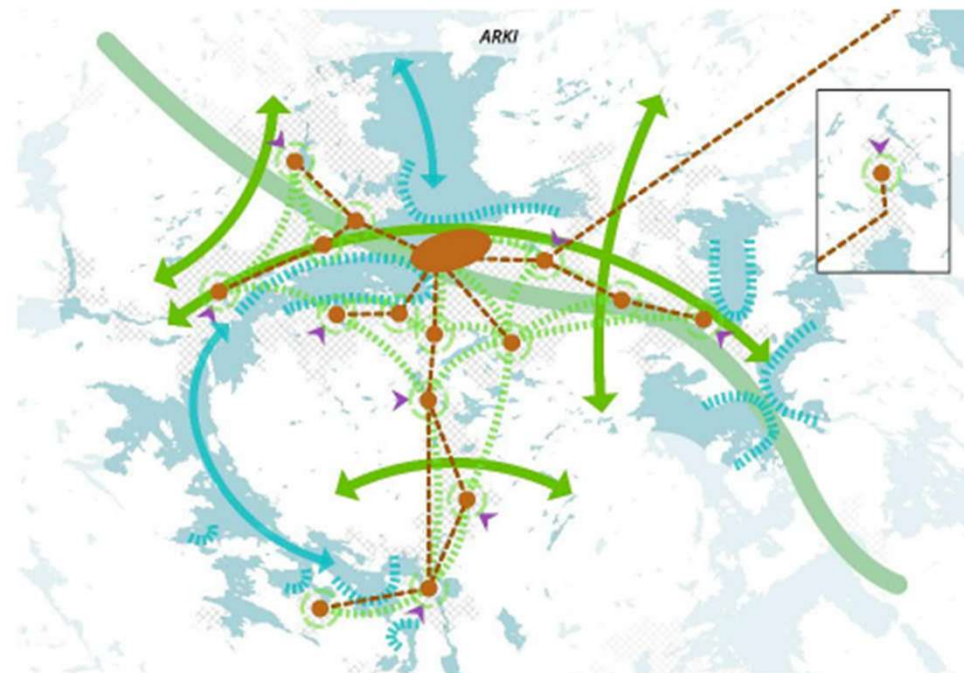
KJK 25.4.2026

SH 3.6.2026

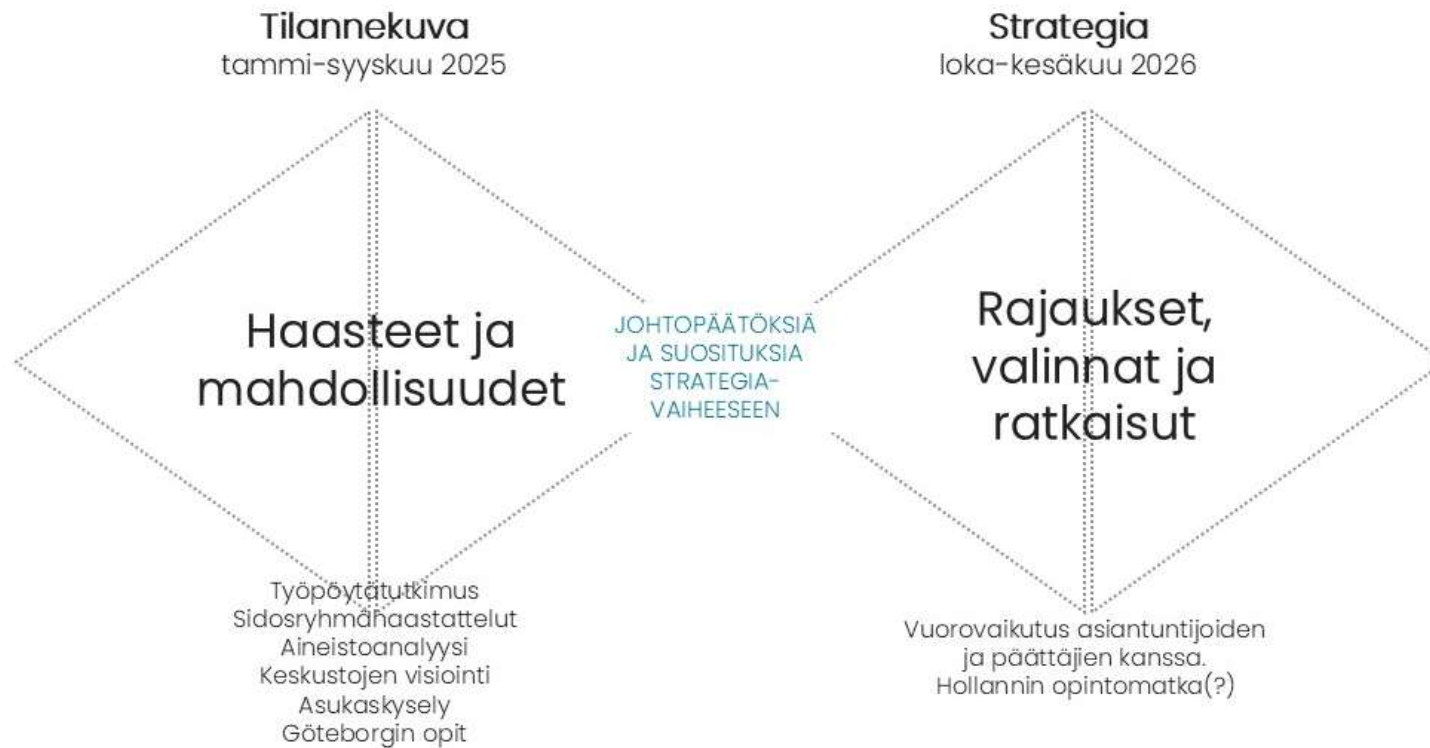
Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi

Tausta

- Sini-viherstrategian taustalla on seutustrategia Vehreä Metropolimme.
- Strategiasta on kirjaus myös Rakennesuunnitelmassa 2040+
- Lisäksi rakennesuunnitelmassa on hahmotelma kuntien keskustat toisiinsa kytkevästä viherrakenteesta
- Strategian laatiminen on yksi MAL5-sopimuksen toimenpiteistä

Kaksivaiheinen toteutus

Ensimmäisen vaiheen toteutuksesta vastasi Antti Lippo.
Olemassa iso tietopaketti.

Lähtökohdat

- Laaditaan sinivihherstrategia seudun helmien tunnistamiseksi ja kehittämiseksi:
 - Virkistys
 - Ekologiset arvot
 - Kasvun ja sinivihreän yhteensovittaminen
 - Keskustojen vihreä
 - Vesistöt ja satamat
 - Talvinen rakenne

YMPÄRISTÖ	ELINVOIMA	IHMISET
<ul style="list-style-type: none"> • Luontokato • Muuttuvaan ilmastoon sopeutuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vetovoima ja kilpailukyky ("näyteikkunat") 	<ul style="list-style-type: none"> • Virkistys • Hyvinvointi
<i>ekologinen</i>	<i>sosioekonominen</i>	<i>sosiokulttuurinen</i>

Ensimmäisen vaiheen havainnot

- Luonnon hyödyntäminen kaupunkiympäristössä esiintyviin haastepaikkoihin (tulvat, ylikuumeneminen) lisää myös virkistysmahdollisuuksia. Suuret ja näyttävät kohteet voivat parantaa kaupunkikuvaa ja lisätä kiinnostusta luontoon.
- Luonnon merkitys kasvaa eri sektoreilla ekologisen kriisin myötä, ja eri toimijoiden yhteistyö kestävyuden edistämiseksi vahvistuu. Vapaaehtoiset sertifioinnit yleistyvät
- Matkailussa ilmastonmuutos voi pidentää kesäkautta ja lisätä kysyntää Pohjolan viileämpiin oloihin suuntautuvalla matkailulla
- Energiantuotannossa vesivoiman ja bioenergian mahdollisuudet lisääntyvät.
- Maataloudessa käyttöön tulee uusia lajeja ja satoisampia kasvilajikkeita. Metsätaloudessa puuston kasvu lisääntyy ja puulajien määrä voi kasvaa.

Suosituksset strategiavaiheeseen

1. Sovitaan, miten **lisätään puita ja vihreää** siellä, missä niitä on vähemmän tai kun metsäpinta-ala vähenee.
2. Laaditaan strategian toteutusohjelma **EU:n kaupunkiluontosuunnitelmana** ja sovelletaan sen asettamia laadintaperiaatteita.
3. **Valitaan siniset ja vihreät alueet tai verkostot**, joiden suunnitelmalliseen kehittämiseen sitoudutaan seudullisesti.
4. **Määritellään seudullisesti merkittävät virkistyskohteet** ja niiden käyttäjälähtöiset palvelu- ja ylläpitotasot.
5. Asetetaan **seudullisesti seurattavia mitattavia tavoitteita** siniviher -teeman kehittämiseksi.
6. Etsitään strategiatyön yhteydessä kuntien viestinnän asiantuntijoiden kanssa keinoja, miten **lisätään kohteiden tunnettuutta**.
7. Sitoudutaan seutuna **lisäämään kokeiluja ja väliaikaisia ratkaisuja**.

Opit ensimmäisestä vaiheesta

Valmistelun lähtökohdaksi otetaan sini-viherrakenteen monihyötyisyys

- Arjen hyvinvointi ja terveys, viihtyisyys
- Ekologia
- Talous
 - Matkailu
 - Kiinteistöjen arvon kehitys
 - Infran suojele
 - Jne.

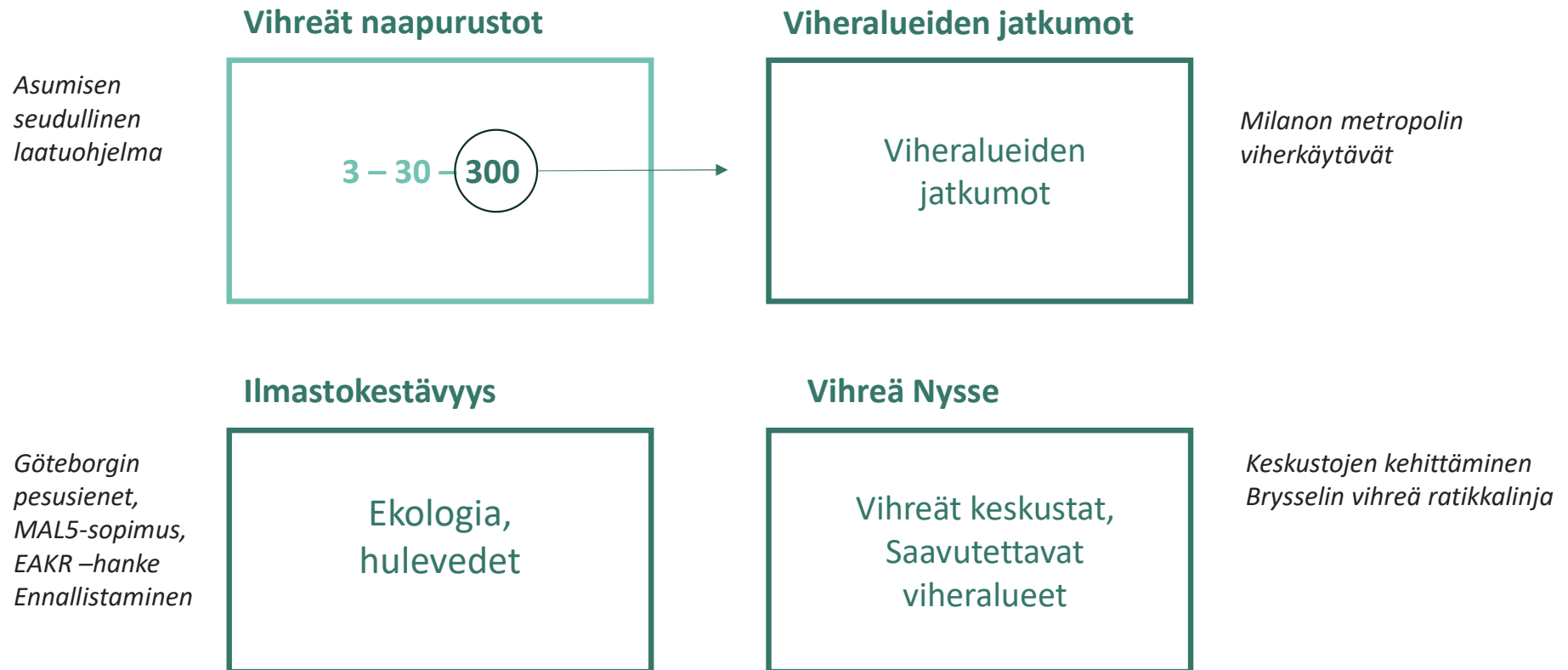
-> 2. vaiheen aikana valitaan kärjet

Tampereen **20** *Vuotta*
KAUPUNKISEUTU

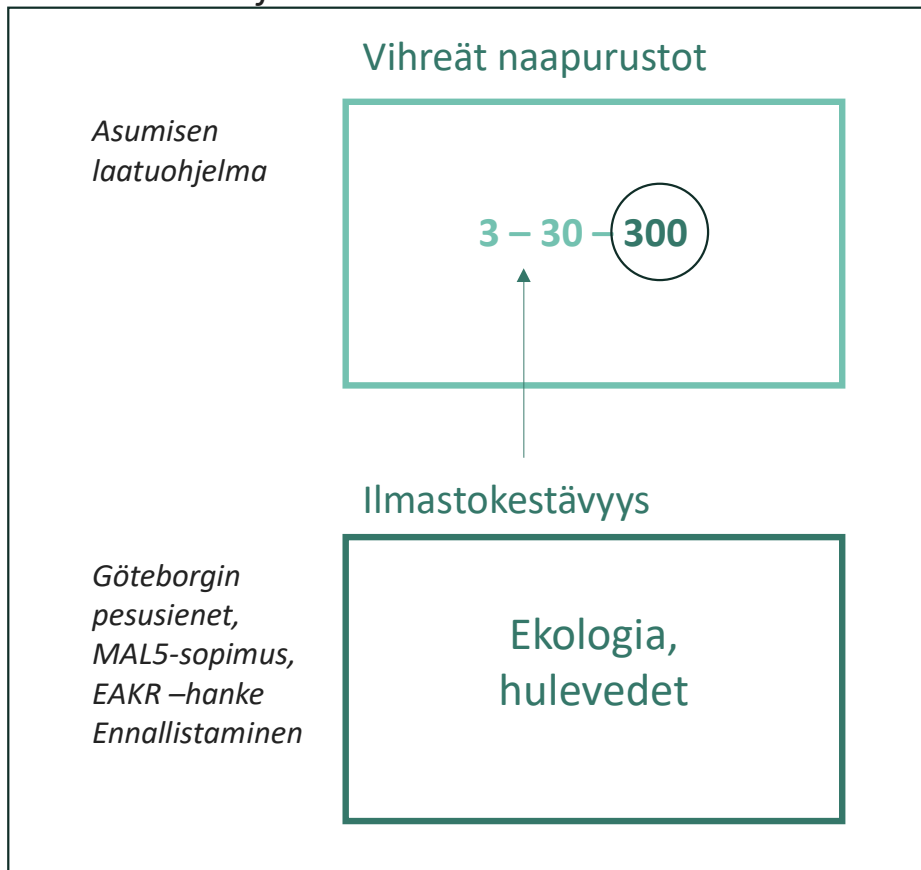
Seudullisen strategian valmistelu

Strategian fokuksen pohdintaa

Etenevät ja kehitettävät konseptit

Näille on tuki ja rahoitus

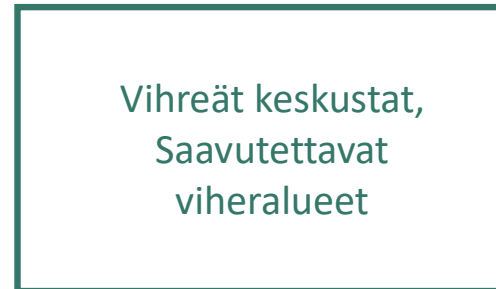

Viheralueiden jatkumot

Milanon metropolin viherkäytävät

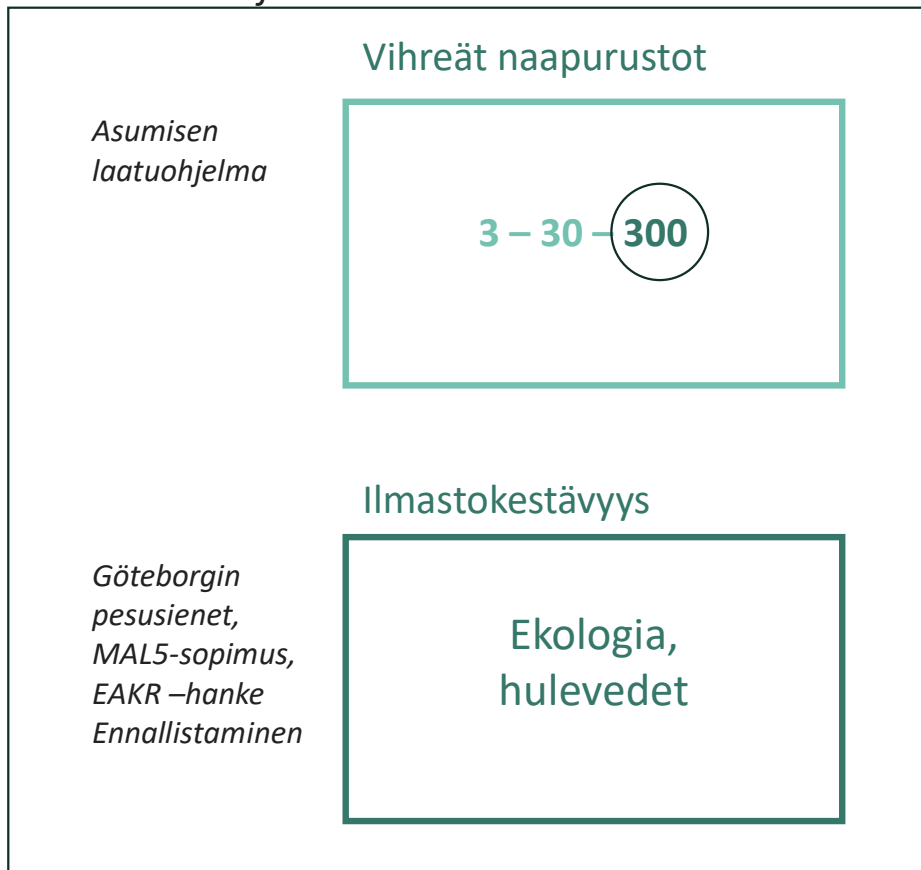
Vihreä Nysse

Brysselin vihreä ratikkalinja

Etenevät ja kehitettävät konseptit

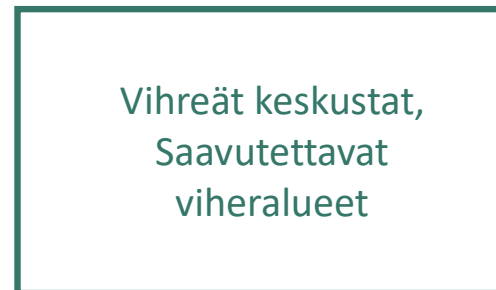
Näille on tuki ja rahoitus

Viheralueiden jatkumot

Vihreä Nysse

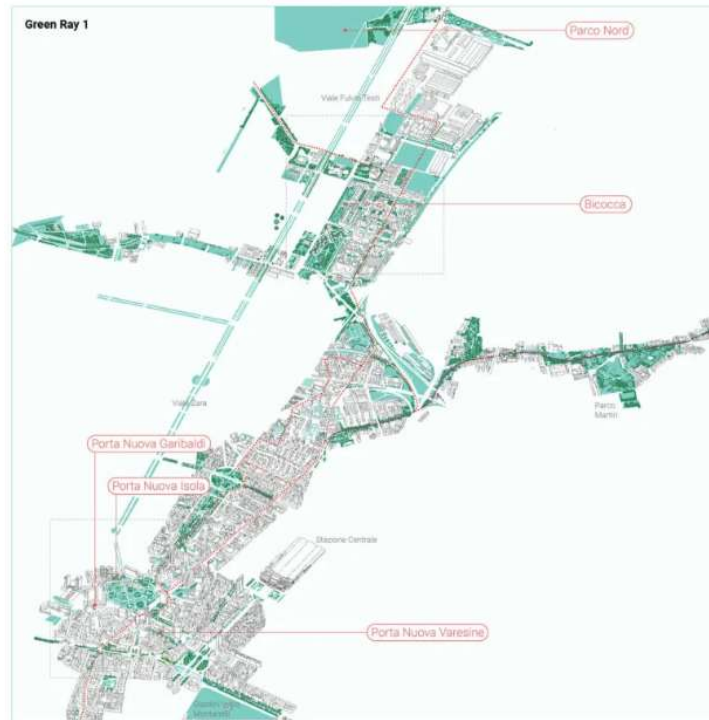
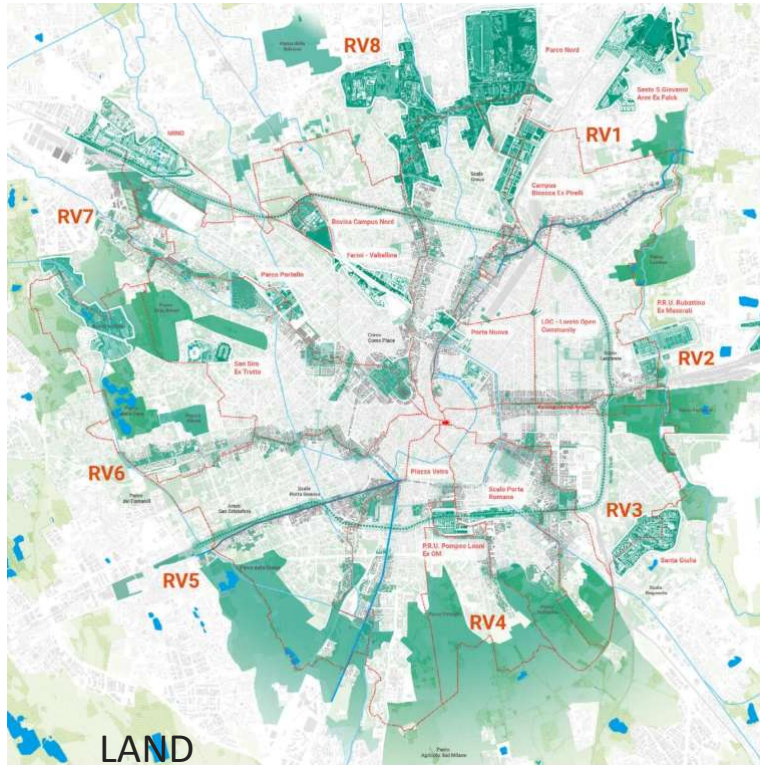
Nämä vielä syötteen asteella

Milanon metropolin viherkäytävät

Brysselin vihreä ratikkalinja

Viheralueiden jatkumot

Malli: Milanon vihreät säteet

Viheralueiden jatkumot seudulla

Seudulla on hyvät lähtökohdat viheralueiden jatkumoiden kehittämiseen. Rakenteessa on olemassa olevia alueita, joita voi alkaa kytkeä toisiinsa.

Tämä versio tukee hyvin menossa olevaa ilmastokestävyyden hanketta.

Vihreä Nysse

Seudullinen sini-vihreän aktiviteetin Masterplan

-Tampereen seudun vahvistaminen vehmaana ja modernina kestävän liikkumisen puistona

Miten?

- Laaditaan **seudullisen joukkoliikennejärjestelmän yhteyteen seudullisen vihreän masterplan**. Suunnitellaan vihreä systemaattiseksi osaksi koko joukkoliikennejärjestelmän verkostoa, jolloin vihreä alkaa sieltä, missä on Nysse.
- Kuvataan **jokaisella pysäkillä tarjolla oleva vihreä** ja tämän kehittäminen. Jokaiselle pysäkillä opasteet. **Lisäksi toteutetaan Viheräppi**, josta näkee seudun vihreät kohteet ja niissä olevat toiminnot sekä huoltotilanne.
- **Otetaan huomioon myös vuodenaajat**, puhtaan lumen saavutettavuus suunnittelukysymyksenä.
- Kaksi tasoa:
 - **Asukkaiden vihreä seutu**, jolloin keskiössä urheilu-, virkistys- ja retkeilykohteet
 - **Kansainvälinen matkailu**, jossa mukana **seudun helmet** luonnon, historian, kulttuurin, taiteen ja arkeologian teemoissa

Pohjatyo on tehty

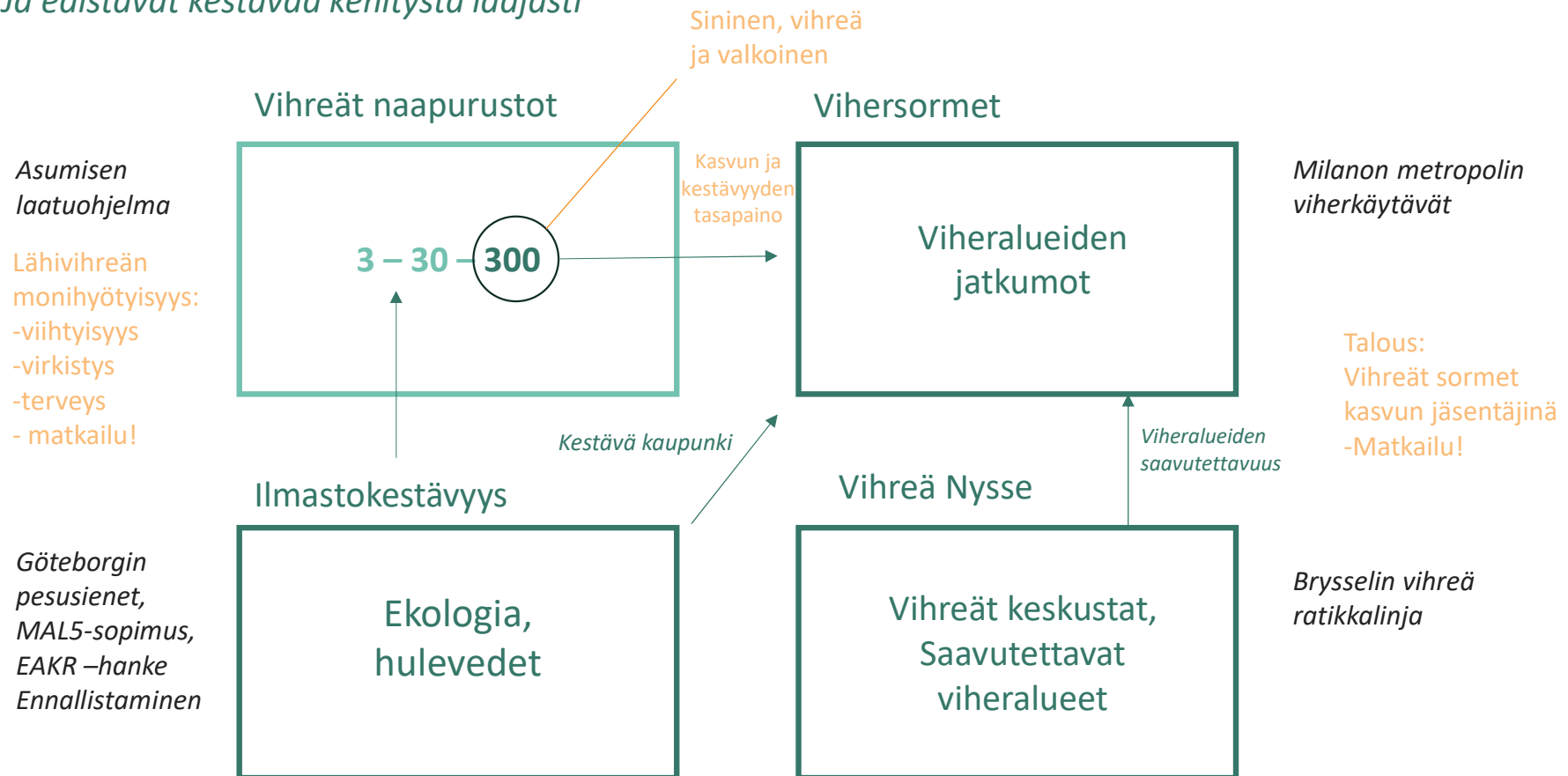

Tätä lisää systemaattisesti

Todellisuudessa konseptit täydentävät toisiaan

- Ja edistävät kestävää kehitystä laajasti

Ehdotus käytännön toteutukseksi

Sini-viherstrategian 2. vaiheen tuotoksena muodostetaan Tampereen seudun sini-viherverkoston toiminnallinen ja tilallinen perusmalli ja toteutuspolut aiemmin tuotettujen konseptien pohjalta.

Toteutetaan konsultin tuella prosessi, jossa:

- tuotetaan vaikutusten arviointi 1. vaiheessa kerätylle materiaalille ja konsepteille etenkin sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten kannalta
- luotsataan seutuyhteisö työpajasarjanläpi ja saadaan yhteisö muodostamaan yhteinen visio sini-vihreästä
- muotoillaan toimenpidepolku vision jalkauttamiseksi sekä
- laaditaan prosessin tuotoksista raportti tekstinä ja konseptikuvina sekä -karttoina

Ehdotus prosessin toteuttamiseksi

Valmisteluvaihe

Konsultin työpöydällä

Lähtökohta: 1. vaiheen tuotos, vertaiskaupunkien mallit ja tekeillä olevat ohjelmat

Konseptiaihiot: Vihreä Nysse ja Viheralueiden jatkumot

Tavoite: Ajateltu koonti sinivihreän tilasta ja tarpeesta

Tuotos: Tilannekuva ja työpajavaiheen alustus

Vaikutusten arviointi

Kaupunkiseutuvihreän sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset

Osa 1. Tilannekuvasta tahtotilaan

Info + 1 työpaja

Työpaja: Strategiset valinnat ja tahtotila

Tavoite: Strategian kärkiteeman ja tukiteemojen muotoilu

Sisältö: Päätöskriteerit

Tuotos: Valitaan strateginen kärki

Toteutus: **KJK ja Maston kuntaväki 11.9.**

Osa 2. Tahtotilasta toteutukseen

Työpaja + Päätöspykälä

Työpaja 2: Tahtotilan konkretisointi

Tavoite: yhteinen tahtotilalause ja toteutuspolut

Sisältö: tahtotilan konkretisointi

Tuotos: valmis tahtotila + visualisoinnit + toteutuspolku

Toteutus: **Seudun asiantuntijoiden yhteistyöpaja**

Viikko 40: 1.10. aamupäivä

Konsultin työpöydällä

Tuotos: Raportin valmistelu

Luonnos

Tavoite: tahtotilan hyväksyntä ja sitoutuminen.

Sisältö: esitys, keskustelu, roolituksen varmistus.

Päätös: Masto 21.10./KJK 6.11./Seutuhallitus 25.11.

->Seutufoorumi?

-> Korjaukset

Hyväksyminen

Päätös: Masto 10.12. /KJK 18.12.

/Seutuhallitus 1/27

SINI-VIHERSTRATEGIAN 2. VAIHEEN JUOKSUTTAMINEN

OSALLISTUMINEN	VAIHE 0: LÄHETEKESKUSTELU	VAIHE 1: KONSULTIN KILPAILUTTAMINEN	VAIHE 2: TAHTOTILA JA KONSEPTI	VAIHE 3: KONKRETISOINTI JA VAIHEISTUS	VAIHE 4: HYVÄKSYMINEN
 TYÖPAJA KOKOUS	HUHTI-TOUKOKUU 2026	HUHTI-KESÄKUU 2026	ELOKUU-SYYSKUU 2026	LOKA-MARRASKUU 2026	JOULUKUU 2026- TAMMIKUU 2027
	Valmisteluohjeet	Resurssit	Tilannekuvasta tahtotilaan	Toteutuspolku	Strategian 2. vaihe valmistuu
	<ul style="list-style-type: none"> Valmistelu-prosessi ja organisointi 1. vaiheessa koottujen lähtötietojen kokoaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Konsultin kilpailuttaminen 1. vaiheen tulos ja alustavat konseptit Syksyn työpajojen suunnittelu Työpajamateriaalin valmistelu 	<ul style="list-style-type: none"> Tilannekuva Vaikutusten arviointi Työpaja: <ul style="list-style-type: none"> Konseptin valinta Tavoitteet, joita valitulla konseptilla halutaan saavuttaa 	<ul style="list-style-type: none"> Työpaja: <ul style="list-style-type: none"> Tärkeiden sijaintien ja toiminnallisten kärkien tunnistaminen Toteutuspolku ja keskeiset toimenpidepaketit Vastuu Seuranta 	<ul style="list-style-type: none"> Viimeistely Hyväksymis-menettely TKS Jatkovalmistelun ohjaus: <ul style="list-style-type: none"> SIVI-hanke MAL6- sopimuksen syötteet SIPA, LJ jne.
Seutufoorumi					 Info
Virkahenkilöiden työpaja				 10-11/26	
KJK ja Maston kuntaväki			 11.9.		
KJK ja SH	 25.4., 3.6.				
Masto ja seututyöryhmät 3.9.2026 - 4.9.2026	 1.4.		 19.8. Masto	 16.9. Masto	
Seudun valmisteluryhmä		 4-6/26			

Tampereen **20** *Vuotta*
KAUPUNKISEUTU

KIITOS!

Kangasala | Lempäälä | Nokia | Orivesi | Pirkkala | Tampere | Vesilahti | Ylöjärvi